

(דף ר"נ ע"א) עמין, וְלֹאֲנָחָא קְרָבָא בְּהוּ, וְלִנְקָמָא לֹון כְּפּוּם שְׁעָתָא, בְּלֹא אָרִיכוּ.

וּבְגִין כְּה אֲקָרִי תָא הָרְעִים, אֲתֵר דְּאֵינּוּן רְעִים רְהִטִי, וְאוּחוּ לְאֲנָחָא, וְלִנְקָמָא נּוֹקְמִין לְקַבֵּל רְעִים
אֲחֵרְנִין, דְּרַהֲטִי לְאֲבָאָשָׁא וְלֹאֲתֵרְעָא מְזֻלִין, לְשִׁלְטָאָה עֲלֵייהוּ. וְרֹזָא דָא, (אסתר ג) הָרְעִים יֵצְאוּ
דְחוּפִים. רְעִים מְסֻטְרָא דָא, וְרְעִים מְסֻטְרָא דָא, וּבְגִינְהוּן, (אסתר ח) וְהָעִיר שׁוֹשֵׁן צְהִלָּה וְשִׁמְחָה,
אוּ (אסתר ג) נְבוּכָה. אִי מְקַדְמִי אֵלִין דְּהָכָא, הָעִיר שׁוֹשֵׁן שִׁמְחָה. וְאִי מְקַדְמִי אֵלִין דְּסֻטְרָא אֲחֵרָא,
הָעִיר שׁוֹשֵׁן נְבוּכָה.

וְהָא אוֹקִימְנָא, דְּבְכֹלָא קִיִּמִין אֵלִין לְקַבֵּל אֵלִין, סֻטְרָא דָא לְקַבֵּל סֻטְרָא דָא. וּבְגִין כְּה, אֵלִין אֵינּוּן
מְגִינִין לְכֹלָא. כִּד סְלָקִין אֵלִין בְּאֵלִין, נִפְק חַד אֲוִירָא דְלַעֲיָלָא, וְאֲתַעְבִּידוּ בְּלָחוּ מְגִן חַד. וְסִימְנָה,
(בראשית טו) אֲנֹכִי מְגִן לְךָ.

תְּרִיסַר גְּלַגְלִין, אֵינּוּן דְּסֻחְרָאן גּוּ הִיכְלָא דָא, וְאֵינּוּן אֲקֵרוּן שְׂרָפִים, דְּתֵרִין גְּוֹנִין, תְּנוּר וְסוּמְקָ,
רַחֲמֵי וְדִינָא, אֵלִין אֵינּוּן קִיִּמִי לְאֲשָׁחָא תְּדִירָה, עַל כֹּל אֵינּוּן מְאִירֵי דְצַעֲרָא, דְּצַעֲרִין לֹון שְׂאֵר
עֲמִין, וְדַחֲקִין לֹון, וְאֲקֵרוּן חֲלוּנוֹת. וְהֵינּוּ דְכַתְיב, (שיר השירים ב) מִשְׁגִּיחַ מִן חֲחֻלוֹנוֹת.

וְאֵלִין קִיִּמִי לְאֲסַתְכֹלָא, כֹּל אֵינּוּן דְּמַצְלָאן צְלוֹתֵיהוּ, דְּמְקַדְמִי לְבִי כְּנִישְׁתָּא, וְאֲתַמְנִין מְאֵינּוּן
עֲשָׂרָה קְדָמָי. כִּדִין סְלָקִין וְכַתְבִין לֹון לְעֵילָא, בְּגִין דְּאֵלִין אֲקֵרוּן חֲבֵרִים לְגַבֵּייהוּ. הֵדָא הוּא
דְכַתְיב, (שיר השירים ח) חֲבֵרִים מְקַשִּׁיבִים לְקוֹלֵךְ הַשְּׁמַעִינִי.

זְכָאִין אֵינּוּן צְדִיקֵינָא, דִּינְדְעֵי לְסֻדְרָא צְלוֹתְהוּן כְּדָקָא יְאוּת, בְּגִין דְּכִד הָאִי צְלוֹתָא שְׂרָאָת
לְאֲסַתְלָקָא, אֵלִין סְלָקִין בְּהָאִי צְלוֹתָא, וְעָאֵלִין בְּכֹל אֵינּוּן רְקִיעִין, וּבְכֹל אֵינּוּן הִיכְלִין, עַד תֵּרְעָא
דְפַתְחָא עֲלָאָה, וְעָאֵלִת הָהִיא צְלוֹתָא קָמִי מְלָכָא, לְאֲתַעֲטְרָא. כְּמָה דְאֲתַמַּר.

תָּא חֲזִי, כֹּל אֵינּוּן דְּמַצְלָאן צְלוֹתִין, וּמְקַדְשֵי לְמַרְיָהוּן בְּרַעֲיוֹתָא שְׁלִים, הָאִי צְלוֹתָא בְּעֵיָא לְאֲפָקָא
לָהּ מְגוּ מַחְשָׁבָה, וּבְרַעֲיוֹתָא דְמַלּוּלָא וְרוּחָא, וּכְדִין אֲתַקְדָּשׁ שְׁמִיָה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְכִד
מְטָאָת לְגַבֵּי אֵלִין חֲבֵרִים, כְּלָחוּ נְטִלֵי לְהָהִיא צְלוֹתָא, וְאוּלֵן בְּהִדָּה עַד הִיכְלָא רְבִיעָאָה, בְּהָהוּא
פַּתְחָא. וְאֵלִין מְשַׁבְּחִין בְּהָהוּא זְמַנָּא דְמַצְלָאן צְלוֹתִין, וּמְקַדְשֵי בְּהָהוּא זְמַנָּא, אֵלִין אֵינּוּן דִּי מְמַנֵּן
בִּימְמָא בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, לְמַהוּי עַמְהוּן חֲבֵרִים. (ס"א וְלֹאוּ בְּלִילָא כְּאֵינּוּן) וּבְלִילָא, בְּאֵינּוּן אֲחֵרְנִין, דְּאֲמַרִי
נְשִׁירְתָא בְּלִילָא.

וְתָא חֲזִי כְּתִיב, (משלי כח) גּוֹזֵל אֲבִיו וְאִמּוֹ וְאוֹמֵר אֵין פִּשַׁע חֲבֵר הוּא לְאִישׁ מְשֻׁחִית. וְהָא אוֹקְמוּנָה,
בְּגִין דְּמִנַּע בְּרַכָּאן דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ אֲבִיו. כְּמָה דְכַתְיב, (דברים לב) שְׂאֵל אָבִיךָ וַיְגַדֶּךָ.
וְכַתְיב (משלי כג) יִשְׁמַח אָבִיךָ. וְאוֹקְמוּנָה.

חֲבֵר הוּא לְאִישׁ מְשֻׁחִית, מָאן אִישׁ מְשֻׁחִית. דָּא אִיהוּ הָהוּא אִישׁ, דְּפָגִים לְסִיחְרָא. וְאֲקָרִי (משלי
זו) אִישׁ תְּהַפּוּכוֹת. (תהלים קמ) אִישׁ לְשׁוֹן. (בראשית כה) אִישׁ יוֹדֵעַ צִיד אִישׁ שָׂדֵה. וְהָא אִיהוּ אִישׁ
מְשֻׁחִית, דְּהָאִי אִיהוּ מִנַּע בְּרַכָּאן מְעֻלְמָא. אוּף הָכִי, מָאן דְּמִנַּע בְּרַכָּאן מְעֻלְמָא, חֲבֵר הוּא לְהָא
אִישׁ מְשֻׁחִית כְּדָקָאמְרוּ. וְדָא הוּא רֹזָא, בְּגִין דְּאֲצַטְרִידָה לִיהָ לְפַר נֶשׁ לְבַרְכָּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,

וְלַעֲלֹאָה עֲלוֹתָא כְּדָקָא יֵאוֹת. בְּגִין דִּיתְבַּרְךָ שְׁמִיָּה קְדִישָׁא, וְיִתְחַבֵּר בְּאֵלֵין חֲבָרִין קְדִישִׁין, וְלֹא יִפְגּוּם עֲלוֹתֵיהָ. בְּגִין דִּימְנַע בְּרַכָּאן מֵעֲלָמָא, וְיִתְחַבֵּר בְּהוּא חֲבַר אִישׁ מִשְׁחִית דְּאִיהוּ מְנַע בְּרַכָּאן מֵעֲלָמָא, וְגָרִים מוֹתָא לְכַלְהוּ.

כְּתִיב (דברים יח) וְחֹבֵר חֵבֵר, מָאִי וְחֹבֵר חֵבֵר. תְּהוּא מָאִן דְּאֵזִיל בְּתַר סְטָרָא אַחְרָא, וְחָרַשׁ חֲרָשִׁין, אִיהוּ מְשֻׁדָּע עָלֵיהָ רוּחָא אַחְרָא מְסַבָּא, וְאִתְחַבֵּר בְּהוּא חֲבָרֵיתָא דְּהוּא חֲבַר רָע, וְשָׂאֲרֵי בְּחֲבָרֵיתָא בְּהַדִּיָּה, תְּהוּא חֲבַר אִישׁ מִשְׁחִית. אִמָּאִי אֲקָרִי חֵבֵר. בְּגִין דְּבִשְׁעָתָא דְּאִתֵּי לִיד פֶּר נָשׁ אִתְחַבֵּר עִמֵּיהָ. וְתָדִיר קְיָימָא בְּהַדִּיָּה חֵבֵר. לְבַתָּה, אִתְהַפְּדוּ לֵיהָ חֵבֵר, אִישׁ מִשְׁחִית.

וְהָכִי אֵית בְּסְטָרָא דְּקְדוּשָׁה, בְּסְטָרָא דִימְנָא, חֵבֵר טוֹב, דְּעָבִיד טִיבוּ עִמֵּיהָ דְּבַר נָשׁ בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְּאִתֵּי. וְאֵלֵין חֲבָרִים קְיָימֵי תָדִיר עָלֵיהָ דְּבַר נָשׁ, בְּחֲבָרֵיתָא חֲדָא, לְשִׁיבָא לֵיהָ, וְלֹאֲגָנָא עָלֵיהָ, וְלִמְהוּי עִמֵּיהָ חֲבָרִים, לְקְדִישָׁא שְׂמָא דְּמֵאֲרִיָּהוּן, וְלִזְמָרָא וְלִשְׁבַּחָא קְמִיָּה תָדִיר.

מֵאֵלֵין נְפָקִי (דף ר"נ ע"ב) אַרְבַּע סְמְכִין אַחְרָנִין, לְאִינּוֹן תְּרִיסָר דְּקֶאֱמָרִין, הֵינִי חֲבָרִים. וְאֵלֵין אִינּוֹן קְיָימֵי לְגַבֵּי אִינּוֹן דִּיעֲטִין עֵיטָא לְאַבְאָשָׁא לְעִדִּיקָיָא. אַף עַל גַּב דְּלֹא עֲבָדִי, וְסִלְקִי וְאוֹדְעֵי מְלָה לְעִילָא, וּבְטָלִי לְהוּא עֵיטָא, וְאֵלֵין אֲקָרוּן אֲרָאִי"ם וְאֵף עַל גַּב דְּכַלְהוּ אִתְמַנּוּן לְדָא, כֹּל חַד וְחַד אִתְמַנָּא וְאִתְפַּקֵּד עַל מַלְיָן יְדִיעָאן. וְתַחֲזוֹת אֵלֵין לִית לֹון חֲשְׁבָנָא.

אֵלֵין אַרְבַּע, קְיָימֵי לְאַרְבַּע סְטָרֵי עֲלָמָא, וְכֹל חַד קָאִים לְאַשְׁגַּחָא עֲלֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל. וְאֵלֵין אֲקָרוּן חֲרָפִים, כְּמָה דְּאִתָּא אָמַר (שיר השירים ב) מַעֲצִין מִן חֲרָפִים. שְׂמָא דְּאֵלֵין אַרְבַּע דְּאֲקָרוּן חֲרָפִים, עֵינָא"ל. עֵירִי"ה (נ"א עוּרִי"ה). עָרִיא"ל. יְהִירָא"ל.

עֵינָא"ל, אִיהוּ קָאִים לְסְטָר מְזָרְחָא, וְדָא קְיָימָא לְאַשְׁגַּחָא עַל כָּל אִינּוֹן דְּעָבְדִין עוֹבְדִין טְבוּן, וְעַל כָּל אִינּוֹן דְּמַחְשְׁבֵי מַחְשְׁבָה דְּמַצְוָה, אַף עַל גַּב דְּלֹא יְכֹלֵי לְמַעֲבַד.

עֵירִי"ה, קְיָימָא לְסְטָר דְּרוּם. וְדָא קְיָימָא לְאַשְׁגַּחָא, לְכָל אִינּוֹן דְּמִנְחָמֵי לְמִסְכְּנָא, אוּ דְּעַצְרֵי לְבִיָּהוּ עָלֵיהָ, אַף עַל גַּב דְּלֹא יְכֹלֵי לְמִיתָב לֵיהָ. וְלֹאֲינּוֹן דְּאֵזִיל לְאַזְרַחָא דְּמַצְוָה. וְלֹאֲינּוֹן דְּעָבְדֵי חֶסֶד עִם מֵתִים. וְאִיהוּ קְיָימָא קְיָימָא דְּאִמָּת. וְהֵאֵי אִתְמַנָּא לְאַדְכְּרָא לֵיהָ לְעִילָא, וְלֹאֲחַקָא דִּיוֹקְנֵיהָ לְעִילָא, לְאַעֲלָא לֵיהָ לְעֲלָמָא דְּאִתֵּי.

עָרִיא"ל, קְיָימָא לְסְטָר עֲפוֹן. וְדָא קְיָימָא לְאַשְׁגַּחָא לְכָל אִינּוֹן דְּחֲשִׁיבוּ לְמַעֲבַד בִּישׁוּן, וְלֹא עֲבָדִי. אוּ בְּעָאן לְמַחְטִי, וְאִתּוּ לְמַעֲבַד, וְאִתְקַף בִּיעֲרִיָּה וְלֹא עָבִיד.

יְהִירָא"ל, קְיָימָא לְסְטָר מְעָרָב. וְהֵאֵי קְיָימָא לְאַשְׁגַּחָא לְכָל אִינּוֹן דְּלִעָאן בְּאֲזְרִיָּתָא. וְעֵינִילֵי בְּנֵיָּהוּ לְמַלְעֵי בְּאֲזְרִיָּתָא לְבִי רַב. וְלְכָל אִינּוֹן דְּמִסְתַּכְּלֵי עַל מְרַע, כִּד אִיהוּ בְּבִי מְרַעִיהָ. וְאַשְׁגַּחוּ עָלֵיהָ, וְאוֹדְעוּ לֵיהָ דִּיסְתַּכַּל בְּחֻבּוּי וּבְעוֹבְדוּי, וְיִתּוּב מְנִיָּהוּ לְמֵאֲרִיָּה. בְּגִין דְּכָל מָאִן דִּישְׁתַּדַּל בְּהוּא מְרַע, דִּיסְתַּכַּל בְּעוֹבְדוּי, וְיִתּוּב בְּתִיּוּבָתָא קְמִי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִיהוּ גָרִים לֵיהָ לְאַשְׁתַּבָּא, וְלֹאֲתַבָּא לֵיהָ רוּחִיָּה.

וְעַל דָּא כְּתִיב (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דֵּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְיָ. מְאִי בְּיוֹם רָעָה, בְּיוֹם רָע
מִיבְעֵי לִיָּהּ. אֵלֶּא בְּיוֹם רָעָה, בְּיוֹמָא דְשִׁלְטָא הֵהוּא רָעָה לְמִיסַב נִשְׁמַתִּיהּ. אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דֵּל,
דָּא הוּא מְרַע. כְּמָה דְאֵתְ אָמַר, (שמואל ב יג) מְדוּעַ אֵתְהּ כְּכַה דֵּל בֶּן הַמְּלָךְ. וּבְגִין כֶּה, בְּיוֹם רָעָה
יִמְלִטְהוּ יְיָ.

וְאֵלִין (ס"א אינון דְּמִסְתַּכְּלִי) דְּאֵינוּן מִסְתַּכְּלִי כְּהֵהוּא מְרַע, לְאֵתְבָא לִיָּהּ מִחֻבּוּי נְפִי קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא,
כְּמָה דְּאֹקִימָנָא. כְּהִיכְלָא דָּא קִימָא עָלֵיהּ, לְאִשְׁגָּחָא. וּבְיוֹמָא דְשִׁרְיָא דִּינָא עַל עֲלָמָא, יִשְׁתְּזִיב
מִנִּיהּ, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְיָ. יִזְמָא דְאֵתְמַסַּר דִּינָא לְהֵהוּא רָעָה לְשִׁלְטָאָה בִּיהּ
(על עֲלָמָא) וּכְלָהוּ אֵלִין קִימֵי לְאִשְׁגָּחָא. וְעַל דָּא אֶקְרוּן חֲרָפִים.

בְּיוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, כַּד קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא קָאִים בְּדִינָא עַל עֲלָמָא, וְהֵהוּא סְטָרָא בִּישָׂא אֵתִי
לְאִסְטָאָה, כְּדִין מִתְכַּנְפֵּי כָּל הַנִּי, וְקִימָן קָמִי קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא. וּכְדִין מִתְעַטְרָן כְּלָהוּ, וְקִימָן
קָמִי קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא. כְּהֵהוּא זְמָנָא מַה כְּתִיב, מִשְׁגִּיחַ מִן הַחַלּוֹנוֹת מִצִּיץ מִן הַחֲרָפִים. מִצִּיץ:
כְּמָה דְּאִשְׁגָּח מֵאֵתְרֵי דְקִיק, דְּחָמִי וְלֹא חָמִי כָּל מַה דְּאִצְטְרִידָה. וּלְבַתְרָה, מִשְׁגִּיחַ מִן הַחַלּוֹנוֹת, אֵתְרֵי
אִשְׁגָּחוּתָא יִתִּיר, דְּפַתַּח פְּתַחִין לְרַחֲמָא עַל כְּלָא, וְכַד קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא אִשְׁגָּח עַל עֲלָמָא, אִסְתַּכְּל
כְּאֵלִין חַלּוֹנוֹת, וּכְאֵלִין חֲרָפִים, וְחַיִּים עַל כְּלָא.

וּכְדִין כַּד יִשְׂרָאֵל תִּקְעִין כְּהֵהוּא שׁוֹפָר וְאֵתְעַר מִתַּתָּא הֵהוּא קוֹל דְּנַפְתִּיק מִשׁוֹפָר, כְּלִיל מֵאִשָּׁא
וּמִיָּא וְרוּחָא, וְאֵתְעַבִּיד מִכְּלָא הֵהוּא קוֹל, בְּגִין לְאֵתְעַרָא קוֹל עֲלָאָה, דְּנַפְתִּיק מִגּוֹ הֵהוּא שׁוֹפָר,
דְּאֵיהוּ כְּגוֹוָנָא דָּא, כְּלִיל מֵאִשָּׁא וּבְמִיָּא וְרוּחָא. כְּדִין כְּרוּזָא נַפְתִּיקָא, וְאִכְרִיז כְּכְלָהוּ רְקִיעִין, וְאָמַר
קוֹל דְּוִדִי הִנֵּה זֶה בָּא וְגו', מִשְׁגִּיחַ מִן הַחַלּוֹנוֹת מִצִּיץ מִן הַחֲרָפִים.

וּכְדִין יְדַעֵי כְּלָהוּ, דְּהֵא קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא חַיִּים עָלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל, וְאִמְרֵי זְכַאִין אֵינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּאֵית
לוֹן עֵיטָא בְּאַרְעָא, בְּגִין לְאֵתְעַרָא רַחֲמֵי מְלַעֲלָא, כְּדִין כְּתִיב (תהלים פט) אֲשֶׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה,
יוֹדְעֵי תְרוּעָה וְדָא,